

[H. C. Andersen.]

haand ved, at de ikke kan tilendebringe deres Studier.

Endelig er der som Grund for Nedlæggelsen nævnt Mangelen paa Lærerkrafter. Saa vidt jeg kan se — det fremgik i øvrigt ogsaa af den højtærede Ministers Tale —, har den nuværende konstituerede Forstander for Bogø Navigationsskole virket her i København, og her vil han, siger man, ikke kunne undværes. Dog har den samme Mand været borte fra København i nogle Aar, da han var oppe paa Færøerne for at oprette og lede Skolen dér, og Lærertallet ved Skolen i København var da, saaledes har jeg forstaaet det, akkurat det samme som nu, efter at han er blevet beskæftiget ved Skolen herinde. Jeg kan ikke tænke mig, at det skulde være saa overordentlig vanskeligt at finde egnede Lærerkrafter. Kan ikke praktiske Søfolk, dygtige Styrmand og Skibsførere bruges som Lærere ved Navigationsskolen? I saa Fald kan jeg ikke se, det vil være særlig vanskeligt at skaffe Lærere til Navigations-skoleundervisningen. Jeg har bemærket, at den højtærede Minister, da Sagen var til Behandling i Folketinget; udtalte, at hvis man kunde skaffe Skolen af med Underskuddet, kunde der naturligvis være en Mulighed for, at den kunde bevares paa Øen. Som nævnt, har Bogø i Betragtning af den Betydning, som Skolen har for Øen, tilbudt at overtage Kostafdelingen og det Underskud, der maatte følge deraf. Det forekommer mig at være et godt og smukt Tilbud, saa godt, at man bør give Skolen Adgang til at prøve en Tid endnu. Jeg vilde ønske, at den højtærede Minister vilde stille sig saa velvilligt overfor Skolen, at der gaves den en saadan Prøvetid. Det er naturligvis ikke Meningens at kræve, at Skolen skal lægges fast her for Tid og Evighed, hvordan det saa end udvikler sig for den. Men jeg vil meget henstille, at der gives den Tid til at prøve at komme til Krafter igen. Jeg er overbevist om, at naar forskellige Ting ændres, saavel hvad Kostafdelingen angaar som med Hensyn til Ansættelsen af Lærerkrafter, vil man atter kunne faa at se en god Navigations-skole paa Bogø. I alt Fald vilde jeg ønske, det var muligt i det kommende Udvalg at finde Veje til at bevare Skolen, Veje, som saavel Rigsdagen som den højtærede Minister vil finde det værdt at søge at komme frem ad. Jeg tror, de smaa Skoler har deres Eksistensberettigelse, og her drejer det sig jo om en gammel Skole, højt anset i Sømandskredse, og som der er knyttet en

Tradition til. Jeg vil derfor meget henstille til det kommende Udvalg, at det gør sig al mulig Umage for at finde Veje, saa der kan blive beskaaret Skolen en Prøvetid. Hjælper det ikke, bærer Træet ikke Frugt, kan man jo skride til at hugge det om.

H. P. Johansen: Jeg skal straks sige, at jeg for mit Vedkommende ikke kan dele den Opfattelse, som den ærede Ordfører for Venstre nu har gjort sig til Talsmand for, nemlig den, at man skulde opretholde Bogø Navigationsskole. Jeg bemærkede nok, at det ærede Medlem udtalte sig i ikke ringe Grad forsigtigt om dette Spørgsmaal, men jeg forstod dog, at Meningens var, at Skolen skulde bevares i Fremtiden. Det ærede Medlem ønskede at faa Sagen bedre belyst, end den er i Øjeblikket, og Meningens med dette maa naturligvis være, at han ønsker Sagen henvist til et Udvalg, hvilket jo igen sikkert vil medføre, at Sagen ikke kan blive løst i denne Rigsdagssamling, hvad jeg meget vilde beklage, for jeg synes, at efter de Oplysninger, der foreligger, er det ikke for tidligt at faa dette Spørgsmaal afgjort. Jeg kan naturligvis godt sætte mig ind i, at der er en Del af Befolkningen derovre paa Øen, som ikke gerne ser, at Skolen nedlægges. Der hersker altid en vis Stemning, naar en saadan Institution bliver oprettet, og det er jo noget modsatte Følelser, der gør sig gældende, naar man staar overfor en Nedlæggelse. Men det kan ikke være det afgørende. Det afgørende maa dog være, om der er Basis for en saadan Skole, og efter de Oplysninger, der følger med Lovforslaget, synes jeg, det er klart og tydeligt, at der ikke er en saadan Basis. Nu er jeg ogsaa ganske klar over, at der er et politisk Moment, der spiller med ind i Sagen, i hvert Fald for Venstres Vedkommende, nemlig dette, at det her, som det har været nævnt, drejer sig om Christen Bergs gamle Skole, og det netop er 100 Aar siden, Christen Berg fødtes. Jeg bemærkede nok, at Venstres ærede Ordfører ikke nævnte dette Moment; muligt føler han ogsaa, at sagligt er det uvedkommende. Men jeg tror alligevel, det spiller en stor Rolle for Partiet Venstre; i hvert Fald er det en Kendsgerning, at Venstres Ordfører i Folketinget meget stærkt fremdrog dette Moment og tilføjede, at netop i Aar, da det var et Jubilæumsaar for Christen Berg, kunde Venstre ikke gaa med til at nedlægge denne Skole. Jeg vil gerne sige, med al Respekt for Politikeren Christen Berg, at dette kan naturligvis ikke være afgørende for, om Skolen skal opretholdes eller ikke.